

Bevezetőben megtaláljuk a repülőbaleseteknek a NATO területén szokásos osztályozását (accident, incident). Csoportosítják a szóhajóhető előidéző okokat. Osztályozzák a sérüléseket és a repülőgépek károsodásait. Megadják a repülőfeladatoknak náluk használatos időszakos beosztását. Nagy fontosságot tulajdonítanak annak a megállapítására, hogy a baleset a repülés melyik szakában keletkezett (felszállás, repülés, közeledés, leszállás, gurulás).

Ismertetik a repülőorvosi szolgálat részéről jó előre megkövetelt személyi és anyagi felkészülést a balesetek kivizsgálásában való részvételre és szükségesnek tartják ilyen irányú gyakorlatok végzését. A kivizsgálás dokumentációjának (jegyzőkönyvek és jelentések) részletes mintáit kérdőívek formájában közlik.

Röviden tárgyalják a polgári egészségügyi szervekkel kiépítendő kapcsolatot. Részletezik az alapvető tennivalókat a baleset színhelyén és annak elhagyása után.

Hangsúlyozzák a balesetek előidézésében a „human factor” szerepét. Minden egyes szóhajóhető tényezőt mérlegelnek és megállapítják annak „*baleseti potenciálját*”: az egyes tényezők jelentőségét az adott balesetre vonatkoztatva 1—4 + -tel értékelik.

A repülőorvosi alapképzettséggel nem rendelkező kórboncnokok számára rövid áttekintést adnak a repülés sajátos ártalmairól. Tárgyalják az oxigénhiány, a dekompresszió, a gyorsulások, a hőhatások és vibrációk okozta ártalmakat. Hangsúlyozzák, a repülés során fellépő különleges érzékszálódások szerepét és röviden áttekintik azok keletkezési mechanizmusait.

Külön fejezet foglalkozik a repülésben előforduló méreghatástani tényezőkkel (alkohol, gyógyszerek, izgató szerek, gázok) és a fertőzések szerepével.

A kórboncnokok számára javasolják, hogy mind munkamódszerükben, mind a jegyzőkönyvben külön foglalkozzanak a sérülések kórbonctanával, és csak utána rögzítsék az általános vizsgálat eredményeit, majd közölgék a különleges vizsgálati eljárások során nyert adatokat.

Leírják a különleges eljárásokhoz történő egységes mintavételi módot, meghatározzák a szükséges anyagmennyiségeket és a konzerváló eljárást. Bizonyos mérgekre való gyanú esetén külön-külön tárgyalják az adott mérge szempontjából előnyös mintavételi és konzerválási módot.

A referáló elkészítette a mű teljes fordítását és azt felhasználásra a MNOTT Titkár elvtárs rendelkezésére bocsátotta.

Lukács Sándor dr. orvosalezredes

Helyreigazítás

A Honvédorvos XV. évfolyam 1. számának 1. oldalán megjelent „Felhívás” 3. pontja helyesen a következő: *A katonai szolgálat alatt leggyakrabban előforduló típusos fegyvernemi balesetek és azok megelőzésének megszervezése.*